

— ❦ — VIEȚILE SFINȚILOR — ❦ —

Sorina Ciucă Dragoș Ioniță

SFÂNTUL ANDREI

CORINT

ÎNTRDUCERE

Sfântul Andrei face parte din rândul celor doisprezece apostoli ai Mântuitorului Hristos. Titulatura de apostol, în sens restrâns, a fost oferită de către Biserică celor doisprezece ucenici ai Domnului care L-au însoțit pretutindeni în timpul activității Sale pe pământ. Numirea este strâns legată de ultima poruncă dată de Iisus ucenicilor, înainte de Înălțarea Sa la cer: „Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 19-20).

Prin aceste cuvinte, Mântuitorul îi trimite pe ucenici în lume să vestească învățătura Sa, delegându-i să vorbească în numele Lui.

În limba greacă, limba în care este scris Noul Testament, pornind de la verbul *apostelo*, care înseamnă a trimite, s-a utilizat cuvântul grecesc *apostoli* pentru desemnarea celor pe care Hristos i-a trimis să vestească lumii întregi învățătura Sa. Termenul este cu atât mai potrivit cu cât în greaca veche desemna o persoană trimisă cu porunci, care se bucura de o anumită autoritate, o persoană care vorbea în numele și cu autoritatea celui care o trimisese. În perioada Bisericii primare, acest termen va dobândi un sens nou, cu încărcătură creștină, anume de vestitor al învățăturii lui Hristos, iar într-un mod restrâns, de unul dintre cei doisprezece ucenici ai Mântuitorului.

Comunitatea liturgică va surprinde frumos ambele aspecte ale apostolatului, atât cel

de trimis, cât și cel de vestitor al învățării creștine. Asemănându-L pe Hristos cu soarele, îi compară pe Sfinții Apostoli cu razele trimise de Acesta pentru a lumina cu lumina credinței pe toți oamenii din întunericul înșelăciunii și a-i aduce prin dumnezeieștile învățături la El. Mai târziu, începând cu secolul al II-lea, se va ajunge la o identitate de sens între cuvântul apostol și cei doisprezece ucenici. De precizat că, deși nu s-a numărat printre ucenicii Domnului, s-a bucurat de titulatura de apostol și Sfântul Pavel. El a fost numit *Apostolul neamurilor*, deoarece a contribuit la răspândirea creștinismului în afara granițelor Țării Sfinte. A fost asimilat de conștiința creștină celor doisprezece apostoli, cu aceeași autoritate și dăruire creștină.

Ceata sfinților numiți apostoli se referă, așadar, la cei doisprezece ucenici ai Mântuitorului, din care a făcut parte și Sfântul

Andrei, întemeietorii Bisericii Creștine, apărătorii și propovăduitorii ei. Au vestit oamenilor învățătura lui Hristos, au botezat pe cei ce au crezut și au hirotonit diaconi, preoți și episcopi pentru a păstori comunitățile creștine nou înființate. Au păstrat legătura cu acestea fie prin vizite, fie prin epistole. Au contribuit astfel, prin scrierile lor, la alcătuirea Noului Testament. Au întemeiat Biserica prin puterea cuvântului și au apărut-o cu puterea credinței, dusă de multe ori până la jertfă. Viața lor este model pentru creștinii din toate timpurile și, în mod special, pentru slujitorii Bisericii lui Hristos.

În societatea de astăzi, mercantilă și ego-centrică, mandatul apostolic dat de Mântuitorul ucenicilor Săi în urmă cu două milenii se adresează fiecărui creștin. Fiecare suntem chemați să dăm mărturie despre credința iubitoare, să dovedim că învățătura Domnului,

transmisă și consemnată de Sfinții Apostoli, este actuală, că jertfa de sine este începutul iertării și acceptării celuilalt. Cu atât mai mult ne este reper în această direcție Sfântul Apostol Andrei, părintele creștinătății danubiano-pontice, numit cu drag de noi Apostolul și Ocrotitorul României.

Numele său, având tot origine grecească, precum titulatura de apostol, putem spune că a fost ales cu multă inspirație de către părinții săi. Andrei înseamnă în limba greacă *bărbat, bărbătesc, curajos*, trăsături necesare unui ucenic și mărturisitor al lui Hristos. Curajul, una dintre virtuțile morale creștine, a fost dovedit de Sfântul Apostol Andrei de-a lungul întregii sale vieți și chiar în momentul morții, după cum ne arată faptele lui, consemnate istoric.

VIATA

Sfântul Apostol Andrei era originar din Betsaida, o localitate mică din Galileea, regiunea de nord a Țării Sfinte. Un rol important în această regiune îl avea lacul Ghenizaret, numit de localnici Marea Tiberiadei sau Marea Galileei datorită întinderii sale. Viața locuitorilor depindea economic și social de acest lac, care constituia principala sursă de hrană și de venit, în special pentru familiile sărace. Astfel, mare parte din localitățile din Galileea s-au înființat în jurul lacului, iar Betsaida se afla pe țărmul de nord-est al acestuia.

Numele, de origine aramaică, însemna „casa pescuitului”, trimitere la ocupația de bază a locuitorilor.

Sfântul Andrei s-a născut într-o familie de pescari, fiind fiul mai mic al lui Iona și frate cu Simon, cel care va deveni Sfântul Apostol Petru. Tatăl lor i-a învățat această meserie, pe care au practicat-o până în momentul în care Domnul Iisus i-a chemat să devină pescari de oameni. După relatările Sfintelor Evanghelii, ei aveau o barcă de pescuit și o altă casă în Capernaum, localitate situată în vecinătatea Betsaidei, pe țărmul nordic al lacului Ghenizaret. Această situație materială bună a fost dobândită ca urmare a hărniciei și meseriei pe care o practicau.

Preocupat în mod deosebit de latura spirituală, Sfântul Andrei încerca să pătrundă înțelesurile adânci ale vieții. Auzind că Sfântul Ioan Botezătorul propovăduia despre

credință și pocăință pe malurile râului Iordan, a mers să-l asculte și a simțit că învățătura acestuia este de la Dumnezeu. Sfântul Andrei a dovedit râvnă pentru Dumnezeu și a dorit să cunoască și să îplinească voia Sa. Mergând pe firul istoriei, la începutul activității publice a Mântuitorului Hristos, îl găsim pe Andrei alături de Sfântul Ioan Botezătorul în grupul restrâns de ucenici ai acestuia. Până să înceapă Mântuitorul activitatea publică, Andrei s-a hrănit din cuvintele pline de duh ale Sfântului Ioan Botezătorul. În acest timp a înțeles că Prorocul Ioan nu este Mesia, ci Înainte-mergătorul Domnului. În ziua în care Iisus a venit la râul Iordan pentru a primi botezul simbolic de la Ioan, la auzul cuvintelor: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel Ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29), Sfântul Andrei, împreună cu un alt ucenic, L-au urmat pe Mântuitorul Hristos.

Când a observat că cei doi merg în urma Lui, Iisus s-a oprit și i-a întrebat: „Ce căutați? Iar ei I-au zis: Rabi (care se tâlcuiește: Învățătorule), unde locuiești? El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers deci și au văzut unde locuia; și au rămas la El în ziua aceea” (Ioan 1, 38-39).

Relatarea Sfântului Evanghelist Ioan despre felul în care l-au urmat pe Hristos primii ucenici stă la baza recunoașterii Sfântului Apostol Andrei drept „cel Întâi Chemat”, numire consacrată de tradiția bisericească până astăzi.

Andrei l-a întâlnit apoi pe fratele său, Simon, căruia i-a spus că L-a găsit pe Mesia și l-a condus la Iisus. Domnul i-a schimbat numele lui Simon în Petru și împreună au pornit spre Galileea. Pe drum l-au întâlnit și pe Filip, originar tot din Betsaida, care, chemat fiind de Iisus, li s-a alăturat. Iar grupul

ucenicilor Mântuitorului, al celor care îl urmau, a continuat să crească. Sfinții Evangheliști Marcu și Luca ne spun că într-una din zile, Iisus a mers pe munte să se roage. Acolo a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu și a ales dintre ucenicii Săi doisprezece, care se vor numi apoi apostoli: „pe Simon, căruia i-a zis Petru, și pe Andrei, fratele lui, și pe Iacov, și pe Ioan, și pe Filip, și pe Vartolomeu, și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Simon numit Zilotul, și pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut trădător” (Luca 6, 14-16). Lor le-a dat puterea să vindece bolile și să alunge demonii.

Evangheliștii Matei, Marcu și Luca prezintă într-un mod mult mai plastic chemarea ucenicilor, pe care Iisus i-a invitat să devină din pescari de pește pescari de oameni. Aceasta este o metaforă plină de sens, pentru

că ei au prins pe foarte mulți în „mrejele credinței” și i-au adus, din diferite colțuri ale lumii, la dreapta credință în Dumnezeu.

În cei trei ani și jumătate de activitate publică a Mântuitorului pe pământ, Sfântul Andrei, împreună cu ceilalți unsprezece ucenici, L-au însoțit pe Domnul Hristos pe drumurile Țării Sfinte. În locurile prin care au trecut, ei au fost martori ai minunilor și cei mai fideli ascultători ai învățaturii Sale mântuitoare. Din Galileea până la Ierusalim, au fost prezenți la Predica de pe Munte, la Învierea lui Lazăr sau la Cina cea de Taină, ca să amintim numai câteva dintre multele evenimente din activitatea Domnului Hristos.

Exceptând această prezență constantă a Sfântului Andrei alături de ceilalți discipoli fideli ai lui Hristos, numele său apare de câteva ori în Sfintele Evanghelii, cu diferite ocazii.